

Cerebralna Paraliza

- kategorija korisnika usluga TJ s kojom se susrećemo u velikom broju u ter. jahanju, a incidencija pojave i prisutnosti osoba i djece s CP u društvu i budućnosti sve je veća
- sličnost problema koje susrećemo kod CP s drugim neurološkim poteškoćama a naročito povezanost u terapijskom djelu

Definicija

Neurološki deficit koji se javlja kao posljedica anomalije razvoja mozga uslijed djelovanja različitih patoloških procesa na neformirani mozak intrauterino za vrijeme porođaja ili u ranom djetinjstvu

Svjetsko povjerenstvo za CP: Stalan, ali ne i nepromjenjiv poremećaj položaja i pokreta uzrokovan oštećenjem ŽS tijekom razvoja, prije ili tokom poroda ili u prvim dojenačkim danima

Problemi na motočkom području:

1. Abnormalni miš tonus :
 - Spazam: -slab
-umjeren
-jak
 - Ataksija-poremećaj ravnoteže
 - Hipotonija
 - Atetoza-polagani crvoliki pokreti
2. Poteškoće u kordinaciji pokreta
3. Poteškoće:
 - kod reakcija ravnoteža
 - obrambenim reakcijama.
 - kod reakcija uspravljanja

Osim motoričkih, problemi se još javljaju:

- kod vida
- vizualno-motoričke koordinacije
- vizualno-perceptivni ispadi
- auditivno-perceptivni ispadi
- poteškoće govora i komunikacije
- poteškoće u perceptivno-kognitivnom području
- poteškoće u sposobnosti učenja
- smetnje u ponašanju – hiperaktivnost
 - kratkotrajna pažnja
 - smetnje koncentracije
- - emocionalna labilnost
- poteškoće kod izvođenja dnevnih aktivnosti

- CP udružena s MR

Terapijsko jahanje! Što se dešava na konju i šta napraviti ?

1. Obavezno tražiti mišljenje liječnika (spec. fizijatra) ili fizioterapeuta. Dobro bi bilo imati u timu terapeuta.
2. Odrediti kratkoročne i dugoročne ciljeve terapije.
3. Izabrati adekvatnog konja i opremu.

Konj - predstavlja terapeutsko pomagalo na kojem dijete sjedi i prilagođava se kretanju konja.

- dijete mora biti uravnoteženo s konjem, što znači da njegovo težište pada s težištem konja.

Težište - se u vrijeme kretanja konja mijenja trodimenzionalno u

smjeru: - gore-dolje,
- lijevo-desno,
- naprijed-natrag.

Na taj način:

< “titrajući” oko baze oslonca, izazivaju se automatski reakcije ravnoteže koje dijete izvodi nesvjesno

< održava pravilan položaj, odnosno nastoji se zadržati sjedeći na konju.

< Sjedeći položaj na konju inhibitorni je (blokacijski) položaj, pa će omogućiti niz pravilnih reakcija i položaja tijela i pokreta.

Na jahača se u toku jahanja prenosi 90-100 impulsa na minutu. Takvi stimuli ne mogu se zamijeniti nikakvim mehaničkim pomagalima.

Dva su patološka refleksa na koja moramo paziti tokom jahanja:

1. Asimetrični tonični refleks vrata- okretanje glave u jednu stranu uvjetovat će pojačani tonus u ekstenzorima iste strane i fleksorima suprotne strane tijela
2. Simetrični tonični refleks- fleksija glave uvjetuje pojačanje fleksora gornjih ekstremiteta a ekstenzija glave suprotno

Pravilan položaj na konju tijekom jahanja omogućuje

Glava, rame, kuk, peta – su u ravnini okomito na podlogu

Inhibitorni položaj : - fleksija
- abdukcija
- vanjska rotacija
- velika baza oslonca

Selektivne pokrete:

- glave
- ramenog obruča – gornjih ekstremiteta
- trupa
- zdjelice
- donjih ekstremiteta

P O K R E T

Pokret - promjena položaja
- promjena stava

Uzrokovan je - unutarnjim motivom
- vanjskom silom

Izazove ga - promjena težišta
- odraz od baze oslonca
- gravitacija

Omogućava ga - normalni tonus
- normalni lokomotorni aparat
- normalna pokretljivost
- normalno djelovanje SŽS

Normalni pokret je moguć ako postoji normalni posturalni mehanizam:

- normalni mišićni tonus – stupanj miš.aktivnosti cijelog tijela koji omogućuje uspravni položaj i normalan pokret
- reakcije uspravljanja
- reakcije ravnoteže
- recipročna inercija
- normalna pokretljivost

KONTROLA GLAVE

- koordinacija : - oko – ruka
ruka – ruka
- govor
- hranjenje
- socijalizacija
- emocije
- selektivni pokreti glave
- orijentacija u prostoru
- percepcija
- disanje
- komunikacija

Kako sve to izgleda dok jašemo?

Receptori primaju podražaje iz okoline :

- receptori iz kože, nogu, zdjelice šalju informacije o toplini i dodiru konja što stvara osjećaj ugone
- proprioceptori u mišićima i tetivama donjih ekstremiteta zdjelice šalju informacije o položaju na konju i pokretanju tijela
- receptori iz zglobova šalju informacije o položaju zglobova i tijela
- vizualna percepcija okoline

Prijenos podražaja aferentnim putem na analizu do kore velikog mozga

Impulsi stižu na nivo integratora (asocijativni korteks) koji ima funkciju stvaranja jedinstvenog doživljaja iz različitih osjetnih podataka.

Doživljavaju se iskustva koje dijete prije nije imalo kao npr. :

- “ Ja sjedim “
- “ Ja imam ravnotežu “
- “ Mogu držati glavu i tijelo”
- “ Ne padam “
- “ Ja se krećem”

Sve će to na kraju reuzultirati jednom ogromnom motivacijom, koja će biti preduvjet za niz drugih aktivnosti.